POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS **PÄÄTÖS** 1417/2026

9.9.2026

Dnro 1014/03.04.04.04.10/2025

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Jorma Kuistio

Päätös, josta valitetaan

Rovaniemen kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 68

Valtuusto on päättänyt valita ympäristölautakuntaan toimikaudeksi 1.6.2025–31.5.2027 jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet sekä nimetä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Päivi Salminen (pj.)	Aili Sova
Juho-Matti Pekkala (vpj.)	Juha Kauhanen
Vilma Ohinmaa	Rita Mustakangas
Juha Uurtamo	Jari Kokko
Kaj Hellsten	Timo Lappalainen
Anne Liedes	Mariel Tähtivaara
Ella Siltanen	Saara Hartzell
Jouko Lampela	Kimmo Ronkainen
Ella Partanen	Mari Riikonen

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Päivi Salminen, Juho-Matti Pekkala, Kaj Hellsten, Juha Uurtamo ja Juha Kauhanen eivät ole kuntalain 74 §:n nojalla vaalikelpoisia ympäristölautakuntaan.

Kauhanen on Kiinteistöliitto Lappi ry:n puheenjohtaja. Yhdistys toimii alueensa kiinteistönomistajien etu- ja palvelujärjestönä. Lisäksi Kauhanen toimii useiden eri taloyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana ja jäsenenä. Hänen

voidaan katsoa toimivan johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä useassa sellaisessa yhteisössä, joille ympäristölautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu, kuten majoitustoimintaan kohdistuvat toimenpiteet, ovat omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. On riski, että Kauhanen ei voi toimia lautakunnan jäsenen tehtävässä objektiivisesti ja yleistä etua ajatellen.

Salminen on yksi Taloyhtiöiden Verkoston ydinhenkilöistä ja toimii erityisen aktiivisesti verkoston poliittisten päämäärien eteen. Verkosto on rekisteröimätön yhdistys, jonka tavoitteena on edistää oikeutta kotirauhaan ja tukea asukkaiden tarpeista lähtevää taloyhtiöiden kehittämistä. On olemassa riski sille, että hänen erityisen vahva poliittinen taustansa vaikuttaa myös lautakuntatyöskentelyyn. Puheenjohtajan vaalikelpoisuutta tulisi tarkastella erityisen tarkasti.

Hellsten on ollut majoitustoimintaa harjoittavien toimijoiden lainopillinen avustaja. Hän on puhunut julkisesti korkeimman hallinto-oikeuden ja Rovaniemen kaupungin linjauksia vastaan. Hänellä on lautakunnan jäsenenä voimakas taustayhteisönsä intressi valvottavanaan. Ympäristölautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa niille liiketoimintaa harjoittaville yhteisöille, joiden avustajana Hellsten toimii.

Pekkala toimii yrittäjänä, toimitusjohtajana ja hallituksen jäsenenä useissa taloyhtiöissä ja elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä. Hänen liiketoimintansa on laajamittaista ja sijoittuu pääosin Rovaniemen kaupungin alueelle. Monissa Pekkalan hallinnoimissa asunnoissa harjoitetaan majoitustoimintaa. Rovaniemen kaupunki on ympäristölautakunnan päätöksellä kieltänyt Taiga Kodit Oy:n, johon Pekkala on eri tavoin sidoksissa, 77 asunnon käyttämisen majoitustoiminnassa. Pekkala toimii johtavassa asemassa useassa sellaisessa yrityksessä, jolle ympäristölautakunnassa käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. Majoitustoimintaan kohdistuvista rakennusvalvonnan toimenpiteistä päättäminen ympäristölautakunnassa on hyvin tavanomainen asia. Pekkalalla on vahva intressi ohjata kaupungin rakentamista koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämistä. Hänellä on taloudellinen ja henkilökohtainen intressi vaikuttaa ympäristölautakunnan päätöksentekoon omaksi ja edustamiensa yhtiöiden eduksi. Antamansa haastattelun perusteella on uhkana, että hän ei halua noudattaa lakia ja oikeuskäytäntöä.

Uurtamo on Rovaniemen kaupungin tontti-insinööri. Virka on sijoitettu kaupungin tekniselle toimialalle, jossa toimivat sekä tekninen lautakunta että ympäristölautakunta. Hän on asemassa, jossa hän tekee päätöksiä, jotka vaikuttavat hänen omaan työhönsä tai työnantajaansa.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on antamassaan lausunnossa todennut, ettei sillä ole edellytyksiä todeta ketään valituksen kohteena olevaa henkilöä vaalikelvottomaksi ja valtuuston päätöstä lainvastaiseksi.

Kauhanen, Uurtamo, Salminen, Pekkala ja Hellsten ovat antamissaan selityksissä pitäneet itseään vaalikelpoisina ympäristölautakuntaan.

Valittaja ei ole hänelle varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut vastaselitystä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Kuntalain 74 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Rovaniemen kaupungin päätöksentekohetkellä voimassa olleen hallintosäännön 35 §:n mukaan ympäristölautakunnan tehtävänä on rakennusvalvonta-, ympäristöterveydenhuolto- ja ympäristönsuojelupalvelujen järjestäminen.

Asiassa on ratkaistavana, ovatko valittajan mainitsemat henkilöt kuntalain 74 §:n perusteella vaalikelvottomia ympäristölautakuntaan. Hallinto-oikeus toteaa ensinnäkin, että vaalikelpoisuutta rajoittavia säännöksiä on poikkeuksena yleisestä vaalikelpoisuudesta tulkittava suppeasti. Yksinomaan se, että henkilö on aiemmin esittänyt esimerkiksi lyhytvuokrausta koskevia mielipiteitä tai että hänellä voidaan olettaa olevan asiaa koskevia mielipiteitä, ei ole edellä mainitussa säännöksessä tarkoitettu vaalikelvottomuuden peruste.

Valittaja on viitannut Kauhasen osalta siihen, että hän on johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä Kiinteistöliitto Lappi ry:ssä, joka toimii alueensa kiinteistönomistajien etu- ja palvelujärjestönä, minkä lisäksi Kauhanen toimii useiden eri taloyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana ja jäsenenä. Kauhasen selityksen mukaan hän toimii yhdistyksen hallituksen jäsenenä ja viiden

taloyhtiön hallituksessa. Hallinto-oikeus toteaa, että valittaja ei ole väittänytkään, että valittajan tarkoittamaa yhdistystä tai taloyhtiöitä olisi pidettävä kuntalain 74 §:ssä tarkoitettuina liiketoimintaa harjoittavina yhteisöinä. Kauhanen ei siten ole mainitulla perusteella vaalikelvoton mainitun säännöksen 1 momentin 3 kohdan nojalla. Myöskään Salminen rekisteröimättömän yhdistyksen ydinhenkilönä ja Hellsten majoitustoimintaa harjoittavien toimijoiden lainopillisena avustajana eivät ole valituksen perusteella johtohenkilöinä liiketoimintaa harjoittavissa yhteisöissä. Näin ollen ja kun Kauhasta, Salmista ja Hellsteniä ei ole pidettävä muutoinkaan kuntalain 74 §:n 1 momentin nojalla vaalikelvottomina, valituksenlaista päätöstä ei ole aihetta kumota heidän osaltaan.

Pekkalan osalta valittaja on todennut, että Pekkala toimii yrittäjänä, toimitusjohtajana ja hallituksen jäsenenä useissa taloyhtiöissä ja elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä. Valittajan mukaan Pekkalan liiketoiminta sijoittuu pääasiassa Rovaniemen kaupungin alueelle. Monissa Pekkalan hallinnoimissa asunnoissa harjoitetaan majoitustoimintaa.

Valittaja on johtopäätöksenään todennut, että Pekkala toimii johtavassa asemassa useassa sellaisessa yrityksessä, jolle ympäristölautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. Valittaja on perustellut väitettään toteamalla, että esimerkiksi majoitustoimintaan kohdistuvista rakennusvalvonnan toimenpiteistä päättäminen on Rovaniemen ympäristölautakunnassa tavanomainen asia. Hallinto-oikeus toteaa, että valittaja ei ole muutoin perustellut väitettään. Valittaja ei ole väittänytkään, että taloyhtiöitä, joissa Pekkala on hallituksen jäsenenä, olisi pidettävä kuntalain 74 §:ssä tarkoitettuina liiketoimintaa harjoittavina yhteisöinä. Pekkalan selityksen mukaan vain osa valittajan mainitsemista yrityksistä toimii Rovaniemellä. Asiassa esitetyn selvityksen perusteella on mahdollista, että ympäristölautakunta ajoittain käsittelee asioita, joissa Pekkala on asemansa johdosta esteellinen. Asiassa ei ole kuitenkaan tullut ilmi, että ympäristölautakunta käsittelisi valittajan mainitsemien liiketoimintaa harjoittavien yhteisöjen tai niiden kilpailijoiden asioita siten toistuvasti ja sillä tavalla, että lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisut olisivat omiaan tuottamaan sanotuille yhteisöille olennaista hyötyä tai vahinkoa. Näin ollen ja kun Pekkalaa ei ole muutoinkaan pidettävä kuntalain 74 §:n 1 momentin nojalla vaalikelvottomana, valituksenlaista päätöstä ei ole aihetta kumota hänen osaltaan.

Uurtamon osalta valittaja on todennut, että Uurtamo tekisi ympäristölautakunnan varsinaisen jäsenen asemassa päätöksiä, jotka vaikuttaisivat hänen työnantajaansa sekä omaan työhönsä tontti-insinöörinä. Kaupungin hallinto-oikeudelle toimittaman selvityksen mukaan tekninen toimiala toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa ja sen tehtäväkokonaisuudet jakautuvat teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan alaisiin kokonaisuuksin. Tontti-insinöörin virka sijoittuu teknisen lautakunnan alaisuuteen paikkatieto- ja tonttipalvelujen yksikköön. Yksikön alaiset työntekijät valmistelevat lautakuntatasoiset päätökset tekniselle lautakunnalle päätettäväksi ja mahdollinen otto-oikeus yksikön alaisten viranhaltijoiden

viranhaltijapäätöksiin on teknisellä lautakunnalla. Edellä todettu huomioon ottaen hallinto-oikeus toteaa, että Uurtamo ei ole kuntalain 74 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu ympäristölautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö. Häntä ei ole muutoinkaan pidettävä kuntalain 74 §:n 1 momentin nojalla vaalikelvottomana.

Valituksenalaista päätöstä ei ole aihetta kumota.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainittu
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Saija Mustola, Henri Matinolli ja Henri Kalliosaari.

Esittelevä jäsen Henri Matinolli

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, asiointipalvelun kautta, tavallinen sähköinen tiedoksianto

Oikeudenkäyntimaksu
310 euroa

Jäljennös maksutta Rovaniemen kaupunginhallitus, sähköpostitse

Päivi Salminen, kirjeitse
Juho-Matti Pekkala, kirjeitse
Kaj Hellsten, kirjeitse
Juha Uurtamo, kirjeitse
Juha Kauhanen, kirjeitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki
Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:
1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä tavallista tiedoksiantotapaa kirjeitse vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin.

Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Viranomaisen tietoon kirjeen katsotaan kuitenkin tulleen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantotapaa (sähköisen asiointipalvelun kautta) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi päivänä, jolloin asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi. Käytettäessä muuta todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, vastaanottotodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tuolloin tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus, vastaanottotodistus tai tiedoksiantotodistus.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot
- jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava
- sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Lisäksi korkeimmalle hallinto-oikeudelle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle.**

Valituksen valituslupahakemuksineen voi toimittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Jos valituksen valituslupahakemuksineen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisen päivän aikana. Muutoin kuin sähköisenä asiakirjana toimitettavan valituksen valituslupahakemuksineen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloajan päättymiseen mennessä kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Postiosoite:	**Käyntiosoite**:	**Sähköposti**: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
PL 180	Fabianinkatu 15	**Faksi**: 029 56 40382
00131 HELSINKI	00130 HELSINKI	**Puhelinnumero**: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)
Tuomioistuinmaksulaki 2 § (400/2026)

Kunnallisvalitus

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on antamassaan lausunnossa todennut, ettei sillä ole edellytyksiä todeta ketään valituksen kohteena olevaa henkilöä vaalikelvottomaksi ja valtuuston päätöstä lainvastaiseksi.

Kauhanen, Uurtamo, Salminen, Pekkala ja Hellsten ovat antamissaan selityksissä pitäneet itseään vaalikelpoisina ympäristölautakuntaan.

Valittaja ei ole hänelle varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut vastaselitystä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Kuntalain 74 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Rovaniemen kaupungin päätöksentekohetkellä voimassa olleen hallintosäännön 35 §:n mukaan ympäristölautakunnan tehtävänä on rakennusvalvonta-, ympäristöterveydenhuolto- ja ympäristönsuojelupalvelujen järjestäminen.

Asiassa on ratkaistavana, ovatko valittajan mainitsemat henkilöt kuntalain 74 §:n perusteella vaalikelvottomia ympäristölautakuntaan. Hallinto-oikeus toteaa ensinnäkin, että vaalikelpoisuutta rajoittavia säännöksiä on poikkeuksena yleisestä vaalikelpoisuudesta tulkittava suppeasti. Yksinomaan se, että henkilö on aiemmin esittänyt esimerkiksi lyhytvuokrausta koskevia mielipiteitä tai että hänellä voidaan olettaa olevan asiaa koskevia mielipiteitä, ei ole edellä mainitussa säännöksessä tarkoitettu vaalikelvottomuuden peruste.

Valittaja on viitannut Kauhasen osalta siihen, että hän on johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä Kiinteistöliitto Lappi ry:ssä, joka toimii alueensa kiinteistönomistajien etu- ja palvelujärjestönä, minkä lisäksi Kauhanen toimii useiden eri taloyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana ja jäsenenä. Kauhasen selityksen mukaan hän toimii yhdistyksen hallituksen jäsenenä ja viiden